

sen. Den anmodede medlemsstat behandler sådanne anmodninger i overensstemmelse med national ret og nationale procedurer.

Det følger endelig af stk. 9, at den medlemsstat, der modtager oplysninger i henhold til stk. 3 og 4, det vil sige oplysninger i forbindelse med en anmodning om aflytning, behandler disse oplysninger fortroligt i overensstemmelse med national ret.

Det følger af artikel 21, at omkostninger, som teleoperatører eller tjenesteudbydere pådrager sig i forbindelse med udførelsen af anmodninger efter artikel 18, afholdes af den begærende medlemsstat. Der er her kun tale om de omkostninger, der isoleret set er forbundet med den enkelte aflytning, og ikke teleoperatørens udgifter for at gøre det muligt at foretage aflytningen.

3.3.3.2. Justitsministeriets overvejelser

Generelt om retsplejelovens regler

Efter retsplejelovens § 780, stk. 1, nr. 1, kan politiet efter reglerne i kapitel 71 foretage indgreb i meddeleleshemmigheden ved at aflytte telefonsamtaler eller anden tilsvarende kommunikation (telefonaflytning). Indgreb i meddeleleshemmigheden, herunder telefonaflytning, sker som hovedregel efter forudgående kendelse fra retten, jf. retsplejelovens § 783, stk. 1. I medfør af § 783, stk. 3, kan politiet dog træffe beslutning om at foretage indgrebet, hvis indgrebets øjemed ville forspildes, dersom retskendelse skulle afventes. I så fald skal politiet snarest muligt og senest inden 24 timer fra indgrebets iværksættelse forelægge sagen for retten. I § 781 er der fastsat en række betingelser for, at der kan ske indgreb i meddeleleshemmigheden.

Retsplejelovens kapitel 71 regulerer den situation, hvor dansk politi som led i behandlingen af en dansk straffesag ønsker at foretage indgreb i meddeleleshemmigheden her i landet. Dette gælder, hvad enten den sigtede befinder sig her i landet eller i udlandet (se U 1998 s. 1741 Ø om aflytning af telefonsamtaler, der førtes fra Danmark via fastnettet til telefon, som var fast installeret i Spanien, således at aflytningen udløstes af en opkaldende telefon i Danmark). Hvis aflytningen skal etableres i udlandet, vil det i praksis være nødvendigt for dansk politi – foruden at overholde betingelserne i kapitel 71 – at fremsende en retsanmodning til myndighederne i det land, hvor aflytningen skal foregå. En sådan retsanmodning ledsages af en dansk retskendelse om aflytning. Retsplejelovens kapitel 71 finder endvidere analogt anvendelse i tilfælde, hvor dansk politi foretager indgreb i meddeleleshemmigheden her i landet efter anmodning fra

udenlandske myndigheder (se U 1972 s. 600 H og U 1988 s. 203 V om beslaglæggelse).

Retsplejelovens kapitel 71 finder således anvendelse, når dansk politi foretager aflytning til brug for straffesager her i landet og på begæring af udenlandske myndigheder til brug for straffesager i udlandet. Retsplejeloven anvendes endvidere, når dansk politi anmoder udenlandske myndigheder om at foretage aflytning til brug for straffesager her i landet. Retsplejeloven finder ikke anvendelse på indgreb, der foretages af udenlandske myndigheder i udlandet og til brug for straffesager i udlandet.

Generelt om de forskellige aflytningssituationer i konventionens artikel 18

Som nævnt ovenfor (pkt. 3.3.3.1) gøres aflytning og øjeblikkelig overførsel af telekommunikation til udgangspunktet i sager, hvor en medlemsstat (den begærende medlemsstat) anmoder en anden medlemsstat (den anmodede medlemsstat) om bistand i forbindelse med aflytning af telekommunikation som led i straffetlig efterforskning. I disse tilfælde sondrer konventionen mellem tre grupper af tilfælde afhængig af, om den aflyttede person befinder sig på den begærende, den anmodede eller en tredje medlemsstats område. Hvis den aflyttede person befinder sig på den begærende eller en tredje medlemsstats område, gælder der de samme regler, mens der i tilfælde, hvor den aflyttede person befinder sig på den anmodede medlemsstats område, gælder andre regler.

Såfremt der undtagelsesvis ønskes optagelse og efterfølgende overførsel af telekommunikation, gælder der altid de samme regler, uanset om den aflyttede person befinder sig på den begærende, den anmodede eller en tredje medlemsstats område.

I det følgende behandles de tre grupper hver for sig.

Aflytning og øjeblikkelig overførsel i tilfælde, hvor den aflyttede person befinder sig på den begærende eller en tredje medlemsstats område (artikel 18, stk. 1, litra a og c, sammenholdt med stk. 2, litra a, sammenholdt med stk. 5, litra a)

Udenlandske myndigheders anmodninger til danske myndigheder om aflytning i medfør af artikel 18, stk. 1, litra a, sammenholdt med stk. 2, litra a og c, vurderes at kræve ændringer i de gældende regler på området. Det drejer sig om den situation, hvor der anmodes om aflytning og øjeblikkelig overførsel af telekommunikation (stk. 1, litra a), og hvor den aflyttede person befinder sig i den begærende medlemsstat (stk. 2, litra a) eller en tredje medlemsstat (stk. 2, litra c).